

Mengenai tekanan darah tinggi

Apakah itu tekanan darah tinggi?^{1,2}

Cara badan mengawal tekanan darah³

Bacaan tekanan darah dan maksudnya³

Adakah tekanan darah tinggi biasa berlaku?

Kenapakah bilangan kes menaik?

Apakah jenis tekanan darah tinggi?³

Adakah tekanan darah tinggi berbahaya?²

Rujukan

Apakah itu tekanan darah tinggi?^{1,2}

Apabila jantung anda berdenyut, darah dipam ke dalam rangkaian saluran darah dan dibawa ke seluruh badan. Tekanan darah (blood pressure - BP) dihasilkan apabila daya terjadi daripada penekanan darah pada dinding arteri (sejenui saluran darah). Apabila tekanan darah melebihi julat yang selamat, ia dikenali sebagai tekanan darah tinggi, atau hipertensi.

Cara badan mengawal tekanan darah³

Badan kita berupaya meningkatkan atau merendahkan tekanan darah (blood pressure - BP) melalui beberapa mekanisme yang dikawal oleh jantung dan buah pinggang.

Untuk meningkatkan tekanan darah

- Jantung boleh berdenyut dengan lebih kencang atau lebih kerap untuk meningkatkan aliran darah
- Arteri kecil boleh menjadi lebih sempit untuk memaksa darah mengalir dalam kawasan yang sempit
- Vena boleh mengecut untuk memaksa darah masuk ke dalam arteri

Untuk merendahkan tekanan darah

- Jantung tidak berdenyut dengan kencang dan kerap
- Arteri kecil melebar
- Vena melebar

Oleh itu, apabila terdapat peningkatan tekanan darah yang sementara (contohnya, semasa anda memecut/berlari atau berasa marah), salah satu mekanisme badan anda akan dicetus untuk bertindakbalas terhadap perubahan dan memastikan tekanan darah anda kekal di tahap yang normal. Apabila tekanan darah anda berada di tahap tinggi pada jangka masa yang panjang, anda berisiko untuk mendapat masalah kesihatan yang serius.

Bacaan tekanan darah dan maksudnya³

Bacaan tekanan darah (blood pressure - BP) terdiri daripada dua set nombor yang dipisahkan dengan garis condong (slash), seperti 114/78 mmHg (mmHg dibaca sebagai milimeter merkuri). Nombor pertama dipanggil tekanan darah sistolik, yang merujuk kepada tekanan yang berlaku apabila jantung mengecut. Nombor kedua ialah tekanan darah diastolik, yang merujuk kepada tekanan apabila jantung mengendur di antara denyutan. Jadual yang berikut menyenaraikan kategori tekanan darah dalam golongan dewasa berumur lebih daripada 18.⁴

Kategori	BP sistolik (mmHg)		BP diastolik
Optimum Biasa	<120 <130	Dan Dan	<80 <85
Lebih tinggi daripada biasa	130-139	Dan/atau	85-89
Hipertensi Taraf I Hipertensi Taraf II Hipertensi Taraf III	140-159 160-179 ≥180	Dan/atau Dan/atau Dan/atau	90-99 100-109 ≥110

Adakah tekanan darah tinggi biasa berlaku?

Tekanan darah (blood pressure - BP) tinggi lebih kerap berlaku di negara-negara berpendapatan rendah dan sederhana berbanding dengan negara-negara berpendapatan tinggi. Sistem kesihatan yang tidak secanggih di negara-negara berpendapatan rendah dan sederhana juga mengakibatkan lebih ramai orang tidak dapat didiagnos, dirawat dan mempunyai tekanan darah tinggi yang tidak terkawal.¹

Di seluruh dunia^{1,2}:

Di Malaysia⁵:

Kenapakah bilangan kes menaik?

Kadar bilangan tekanan darah tinggi meningkat di seluruh dunia kerana:

Apakah jenis tekanan darah tinggi?³

Tekanan darah (blood pressure - BP) tinggi yang berlaku tanpa sebab tertentu dikenali sebagai **hipertensi primer**. Keadaan ini dihidap oleh 85% ke 95% individu yang mempunyai BP tinggi. Walaupun kita tidak mengetahui penyebab kenaikan darah tinggi, ia dianggap disebabkan oleh gabungan perubahan yang berlaku di dalam jantung dan saluran darah. Ini termasuk jumlah darah yang dipam bertambah, saluran darah mengecut, jumlah sodium di dalam badan yang berlebihan, atau kekurangan bahan-bahan yang boleh mengembangkan arteri kecil.

Individu-individu yang tahu penyebab mereka menghidap tekanan darah tinggi dikatakan mempunyai **hipertensi sekunder**. Ia biasanya disebabkan oleh penyakit buah pinggang, kerana buah pinggang memainkan peranan yang penting dalam mengawal tekanan darah. Adakalanya, hipertensi sekunder boleh disebabkan oleh gangguan hormon dan penggunaan ubat-ubat tertentu dan pil pencegah kehamilan.

Adakah tekanan darah tinggi berbahaya?²

Jika tekanan darah (blood pressure - BP) anda tinggi, ia bermaksud jantung anda perlu bekerja dengan lebih keras untuk mengempam darah. Jika ini tidak dikawal, ia boleh menyebabkan serangan jantung, pembesaran jantung dan akhirnya, kegagalan jantung. Ia juga memberi risiko untuk merosakkan saluran darah dalam organ-organ penting seperti otak dan buah pinggang, yang boleh mengakibatkan strok dan kegagalan buah pinggang.

Berita baiknya adalah semua keadaan ini boleh dicegah. Tekanan darah tinggi adalah penyebab sakit jantung dan strok yang paling ketara yang boleh dicegah. Pengesanan awal dan rawatan tekanan darah tinggi serta faktor-faktor risiko yang lain, boleh mencegah kematian daripada penyakit jantung dan strok.

Sekarang anda telah mengenalpasti fakta-fakta tersebut, mari kita ketahui lebih lanjut mengenai **faktor-faktor risiko dan simptom-simptom** tekanan darah tinggi di bahagian berikutnya.

Rujukan

- World Health Organization. A global brief on hypertension. Available at http://www.who.int/cardiovascular_diseases/publications/global_brief_hypertension/en/. Accessed 19 September, 2019.
- World Health Organization. Q&As on hypertension. Available at <http://www.who.int/features/qa/82/en/>. Accessed 19 September, 2019.
- MSD Manual Consumer Version. High blood pressure (Hypertension). Available at <http://www.msdmanuals.com/home/heart-and-blood-vessel-disorders/high-blood-pressure/high-blood-pressure>. Accessed 19 September, 2019.
- Ministry of Health Malaysia. Clinical practice guidelines: Management of hypertension (4th Edition); 2013.
- Institute for Public Health (IPH) 2015. National Health and Morbidity Survey 2015 (NHMS 2015). Vol. II: Non-communicable diseases, risk factors & other health problems; 2015.